

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

27 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Iurie Diaconu, Constantin Alerguș,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 martie 2016, declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Vasile Bolduratu și de avocatul Viorel Malanciuc, în numele inculpatei

Gavrilovici Olesea Sergiu, născută la 30 octombrie 1982, originară și locuitoare a s. Crocmaz, r-nul Ștefan-Vodă, cetățeană a R. Moldova, fără antecedente penale.

Termenul de examinare,
instanța de fond: 25.09.2013 – 26.11.2015,
instanța de apel: 01.02.2016 – 29.03.2016,
instanța de recurs: 08.06.2016 – 27.07.2016.

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 26 noiembrie 2015, Gavrilovici Olesea a fost condamnată în baza art. 165 alin. (2) lit. d) Cod penal la 7 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita o anumită activitate în domeniul turismului, angajării persoanelor în câmpul muncii peste hotarele țării, precum și alte activități conexe pe un termen de 2 ani, cu executare în penitenciar de tip închis, pentru femei, începând din data definitivării sentinței, cu includerea în termenul pedepsei a timpului aflării în arest preventiv de la 09 decembrie 2012 până la 10 decembrie 2012 și de la 10 decembrie 2012 până la 08 ianuarie 2013.

Acțiunea civilă înaintată de Roscolotenco A., a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța civilă.

2. Instanța de fond a constatat, că la începutul lunii august 2011, aflându-se în s. Crocmaz, r-nul Ștefan Vodă, inculpata Gavrilovici Olesea, acționând împreună și de comun acord cu altă persoană, iar ultima la rândul său cu un cetățean cipriot turc, care la acel moment se aflau în Cipru de Nord, urmărind scopul exploatării sexuale comerciale a persoanei, prin înșelăciune, sub pretextul angajării la un lucru bine plătit într-un cazino din Turcia, în calitate de dansatoare și la consumație cu un salariu lunar în mărime de 500 dolari SUA și prin abuz de poziție de vulnerabilitate a victimei, manifestată prin situația precară a acesteia din punct de vedere al supraviețuirii sociale, a recrutat-o pe Roscolotenco A., în scopul exploatării sexuale comerciale a acesteia în Cipru de Nord.

În aceeași perioadă de timp, obținând prin înșelăciune acordul Aidei Roscolotenco de a pleca la muncă în Turcia, continuând realizarea intenției de transportare a victimei în țara de destinație, i-a solicitat transmiterea pașaportului național, în vederea rezervării biletului avia.

În continuare, inculpata a transmis altei persoane, care la acel moment se afla în Cipru de Nord, copia pașaportului pe numele Aidei Roscolotenco, în vederea rezervării biletului avia pe numele victimei.

Ulterior, inculpata i-a înmănat lui Roscolotenco Aida pașaportul național, pe care l-a primit anterior, și a informat-o că pe numele ei i-a fost rezervat bilet avia la ruta Chișinău - Istanbul - Lamaka pentru 08 august 2011.

La 08 august 2011, inculpata, acționând în vederea transportării victimei în țara de destinație, împreună și de comun acord cu o altă persoană, iar ultima la rândul ei cu un cetățean cipriot turc, care la acel moment se aflau în Cipru de Nord, a însoțit-o pe Roscolotenco A. la Aeroportul Internațional Chișinău și i-a dat instrucțiuni referitor la compania aeriană de unde ultima urma să ridice biletul avia, continuând în așa mod, împreună cu persoanele menționate, organizarea transportării victimei în țara de destinație.

În aceeași zi, inculpata, continuând realizarea intenției sale infracționale, a însoțit-o pe victima Roscolotenco A. până în Cipru de Nord, unde ultima a fost întâlnită de către o persoană nestabilă de organul de urmărire penală, care acționând împreună și de comun acord cu cetățeanul cipriot turc, întru realizarea scopului infracțional comun, a transportat-o pe Roscolotenco A. la cabaretul „MIAMI”, situat în regiunea s. Mia Milia.

În continuare, cetățeanul cipriot turc, preluând acțiunile infracționale, acționând împreună și de comun acord cu o altă persoană, care se afla în acel moment în cabaretul „MIAMI”, în vederea exploatării sexuale comerciale, a adăpostit-o pe victima Roscolotenco A. în cabaretul menționat unde i-a sechestrat pașaportul național și i-a solicitat întoarcerea unei datorii în mărime de 7000 dolari SUA, a cărei mărime nu a fost stabilită în mod rezonabil și pe care a motivat-o prin faptul, că suma respectivă a achitat-o persoanelor care au organizat venirea ei în Cipru de Nord, iar o parte din bani a fost suportată în legătură cu celelalte cheltuieli legate de transportarea ei în țara de destinație.

Totodată, cetățeanul cipriot turc, acționând în vederea exploatării sexuale comerciale a victimei Roscolotenco A., prin intermediul altei persoane, care de asemenea se afla în cabaretul „MIAMI” și cu care acționa de comun acord, a informat-o pe victimă despre faptul, că în continuare nu va lucra în calitate de dansatoare, dar urmează să presteze servicii sexuale contra plată în vederea restituirii datoriei în mărime de 7000 dolari SUA.

În așa mod, victima Roscolotenco A., aflându-se în cabaretul „MIAMI”, situat în regiunea s. Mia Milia, Cipru de Nord, în condițiile menționate, care determinau situația ei precară și ilegală, legată de șederea pe teritoriul țării de destinație fără acte de identitate și fără surse de existență, prin aplicarea violenței fizice și psihice nepericuloase pentru viață și sănătate, a fost supusă exploatării sexuale comerciale de către cetățeanul cipriot turc, care acționa împreună și de comun acord cu o altă persoană, iar ultima la rândul ei cu inculpata, prin impunerea victimei de a acorda contrar voinței sale servicii sexuale contra plată diferitor bărbați timp de șase luni, până la 08 februarie 2012.

Instanța a reținut că inculpata nu a recunoscut vina și a declarat, că împreună cu Roscolotenco A. au mers la oficiul poștal pentru a ridica banii, care le-au fost trimiși pentru drum de către cunoscuta ei, iar peste o săptămână au plecat la Chișinău, unde au procurat bilete fiecare, prezentând pașaportul, fără ca Roscolotenco A. să-i transmită pașaportul său. Au zburat în Istanbul, iar de acolo în Cipru, unde au fost întâlnite de către un bărbat.

Necătând că inculpata nu a recunoscut vina, aceasta este dovedită prin probele administrate, și anume prin: depozițiile părții vătămate Roscolotenco A., martorilor Răilean R., Ceban N., Dorobeț T.; răspunsul de la Primăria s. Crocmaz, r-nul Ștefan Vodă și ancheta socială din 23.02.2012, prin care s-a stabilit situația de vulnerabilitate a părții vătămate Roscolotenco A.; informația privind traversarea frontierei de stat de către Roscolotenco A., Vartic O., Danilov T., Ceban I., Răilean L., Ceban N. în perioada 2011 -2011; răspunsul parvenit de la BNC Interpol cu nr. 33/4053 din 25.04.2012; răspunsul parvenit de la BNC Interpol cu nr. 33/4625 din 08.05.2012; răspunsul parvenit de la BNC Interpol cu nr. 33/3203 din 28.03.2012, prin care se confirmă, că cabaretul „MIAMI” este situat în regiunea satului Mia Milia, Republica Cipru, iar proprietarul acestui cabaret este cipriotul turc Ahmed Bardak, iar potrivit informației ultimul se ocupă cu prostituția; procesul – verbal de examinare din 23.07.2013, prin care a fost examinat pașaportul seria A 2764935, pe numele părții vătămate Roscolotenco A., prin care se constată că ultima a avut permis de ședere pe teritoriul Ciprului și s-a aflat în această țară pe perioada 08.08.2011 - 07.02.2012, la patronul Ahmed Bardak; procesul – verbal de examinare a obiectului din 26.07.2013, prin care au fost examinate răspunsurile parvenite de la Băncile Comerciale cu privire la transferurile bancare pe numele cet. Gavrilovici (Vartic) O. prin care s-a stabilit, că până la plecarea Aidei Roscolotenco în Cipru, la 19.07.2011, a primit din Cipru de Nord de la Mustăța Arslander suma de 300 dolari SUA, iar la 27.07.2011, de la Tuncaz Han suma de 100 dolari SUA tot din Cipru.

În baza probelor administrate, evaluate din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității lor, iar în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor, instanța a conchis că vinovăția inculpatei a fost dovedită integral și a încadrat acțiunile ei în baza art. 165 alin. (2) lit. d) Cod penal, ca traficul de ființe umane, adică recrutarea și transportarea unei persoane, cu consimțământul acesteia, în scop de exploatare sexuală comercială, săvârșită prin aplicarea violenței fizice și psihice nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, confiscare a documentelor, în scopul întoarcerii unei datorii a cărei mărime nu a fost stabilită în mod rezonabil, înșelăciune, abuz de poziție de vulnerabilitate, de către două sau mai multe persoane.

Instanța a notat, că traficul de ființe umane reprezintă o infracțiune deosebit de periculoasă, care duce în mod esențial la încălcarea drepturilor și libertăților persoanei.

Declarațiile inculpatei, nu corespund adevărului și au scopul de evitare a răspunderii penale pentru infracțiunea ce i se incriminează, astfel, acestea sunt apreciate critic, la baza sentinței urmând a fi puse declarațiile părții vătămate și martorii prezentați de către acuzare, având în vedere că ultimii nu au avut careva motive să dea declarații mincinoase.

Temeiurile invocate de inculpată, cu referire la nevinovăția sa, se combat prin materialele cauzei, nefiind stabilite careva erori procesuale, iar nerecunoașterea vinovăției nu echivalează cu nevinovăția.

Totodată, urmează a exclude din învinuirea adusă inculpatei, semnul calificativ „adăpostirea”, or, acesta nu și-a găsit confirmare în ședința de judecată, acuzarea neprezentând careva probe în acest sens.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 7, 75 -77 Cod penal, că inculpata a comis o infracțiune deosebit de gravă, că anterior nu a fost judecată, că nu este căsătorită și este neangajată în câmpul muncii, că are 5 copii minori la întreținere, dintre care unul este sugar, că circumstanțe atenuante sau agravante nu s-au stabilit, concluzionând că reeducarea și corectarea ei este posibilă doar prin izolare de societate.

Totodată, ținând cont de faptul, că Penitenciarul nr. 13 Chișinău nu dispune de încăperi care ar permite deținerea femeilor cu copii sugari, precum și luând în considerație interesul major al copiilor minori care rămân fără supraveghere, instanța de fond a considerat rațional de a executa pedeapsa aplicată inculpatei, sub formă de închisoare, din momentul definitivării sentinței.

3. Avocatul Viorel Malanciuc a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpata să fie achitată.

Apelantul a invocat, că vinovăția inculpatei nu a fost demonstrată, acuzarea neprezentând suficiente probe, pertinente și concludente în susținerea poziției sale, urmând a fi dată o apreciere critică declarațiilor presupusei părți vătămate, inclusiv ținând cont de personalitatea acesteia, din declarațiile martorilor, rezultând că este o persoană conflictuală, iar plângerea a fost depusă anume în urma unei cerți cu inculpata și nicidecum imediat după revenirea ultimei în R. Moldova.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 martie 2016, apelul a fost admis, casată sentința parțial și pronunțată o nouă hotărâre.

Gavrilovici Olesea a fost condamnată în baza art. 165 alin. (2) lit. d), 79 alin. (1) Cod penal la 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita o anumită activitate în domeniul turismului și alte activități conexe pe termen de 1 an.

Conform art. 96 alin. (1) Cod penal, executarea pedepsei aplicate i-a fost amânată, până la atingerea copilului – Gavrilovici V., a. n. 28.11.2014, a vârstei de 8 ani.

În rest sentința a fost menținută.

Instanța de apel a statuat, că starea de fapt și de drept constatată de instanța de fond, coordonează cu circumstanțele stabilite și probele administrate, relevate în cuprinsul sentinței, care cuprinde elementele definiției condamnării, prevăzute la articolul 394 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală.

Este corectă concluzia primei instanțe privind determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite de inculpată și semnele componentei de infracțiune prevăzută la art. 165 alin. (2) lit. d) Cod penal.

Se constată motivarea amplă și temeinică a sentinței pronunțate cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți, în raport cu faptele reținute în sarcina inculpatei, astfel fiind în corespundere cu exigențele art. 6 CEDO.

Totodată, la soluționarea chestiunii cu privire la pedeapsa penală, instanța de fond nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75, 79, 96 Cod penal, și contrar prevederilor art. 394, alin. (2), pct. 2), 4) Cod de procedură penală, nu a motivat aplicarea unei pedepse mai ușoare decât cea prevăzută de lege, nerezolvând posibilitatea amânării executării pedepsei până la atingerea de către copil a vârstei de 8 ani, având în vedere, că inculpata este unicul întreținător a cinci copii minori.

La stabilirea pedepsei, instanța de apel a ținut cont că inculpata a comis o infracțiune deosebit de gravă, că anterior nu a fost judecată, că se caracterizează pozitiv, că nu este căsătorită și este neangajată în câmpul muncii, că are 5 copii minori la întreținere, dintre care unul este sugar, că circumstanțe agravante nu s-au stabilit, că s-au constatat circumstanțe atenuante: săvârșirea infracțiunii ca urmare a unui concurs de împrejurări grele de ordin familial, inculpata este mamă singură a cinci copii minori care sunt în îngrijirea ei, că s-a stabilit circumstanța excepțională: situația familială a inculpatei, care este extrem de grea, ceea ce micșorează esențial gravitatea faptei comise și a consecințelor ei, concluzionând oportună și rezonabilă aplicarea prevederilor articolului 79 alin. (1) și (3) Cod penal, adică aplicarea unei pedepse sub limita minimă prevăzută de legea penală, dar constituind cel puțin două treimi din minimul pedepsei prevăzute de lege pentru infracțiunea săvârșită.

Totodată, instanța de apel a notat că inculpata are cinci copii minori, cel mai mic în vârstă de 2 ani fiind Gavrilovici V., a. n. 28.11.2014, în privința inculpatei au fost aplicate prevederile art. 79 alin. (1) și (3) Cod penal, astfel inculpata se află sub

incidența art. 96 Cod penal, care reglementează amânarea executării pedepsei pentru femei gravide și femei, care au copii în vârstă de până la 8 ani.

Interpretarea judiciară a prevederilor art. 96 Cod penal, în raport cu circumstanțele cauzei și persoana inculpatei, care este pozitivă, determină temeiul legal pentru aplicarea acestora.

5. Procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Vasile Bolduratu, a declarat recurs ordinar, prin care solicită casarea acestei decizii și menținerea sentinței instanței de fond.

Recurentul a invocat că potrivit art. 61 alin. (2) Cod penal, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni. Stabilirea pedepsei menționate pentru fapta comisă de inculpată nu duce la restabilirea echității sociale, deoarece ea nu a recunoscut vina în comiterea infracțiunii încriminate, deci corectarea ei precum și prevenirea de noi infracțiuni este irațională fără aplicarea unei pedepse privative de libertate.

Potrivit explicațiilor pct. 12 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 16 din 31.05.2004, cu privire la aplicarea în practica judiciară a principiului individualizării pedepsei penale, stabilirea pedepsei sub limita minimă a sancțiunii, cu aplicarea art. 79 Cod penal, se admite numai luând în considerație personalitatea vinovatului în cazul existenței circumstanțelor excepționale legate de scopul, motivele, rolul vinovatului și comportamentul acestuia până la săvârșirea infracțiunii, în timpul și după săvârșirea infracțiunii. În acest caz, instanța de judecată este obligată să indice în hotărâre care anume circumstanțe ale cauzei sunt considerate excepționale și în corelație cu care date despre persoana vinovatului ele servesc drept temei pentru aplicarea art. 79 Cod penal.

Instanța de apel a ignorat aceste prevederi ale Codului penal și la stabilirea pedepsei a enumerat doar circumstanțele atenuante, și fără a aduce careva argumente, se limitează doar la faptul că, „circumstanța atenuantă – întreținerea a trei copii minori este recunoscută de completul de judecată ca excepțională și care-i permite aplicarea art. 79 Cod penal”, fără a ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, fără a argumenta dacă aplicarea unei pedepse sub limita minimă, prevăzută de legea penală va asigura atingerea scopului pedepsei. În acest sens, instanța de apel era obligată să se expună sub aspectele indicate mai sus și urma să verifice legalitatea și oportunitatea aplicării art. 79 Cod penal, pentru a constata, că pedeapsa a fost stabilită în conformitate cu prevederile art. 75-76 Cod penal. Fapta săvârșită de inculpată este prevăzută de art. 165 alin. (2) Cod penal, urmând a fi sancționată cu închisoare de la 7 la 15 ani, fiind considerată conform prevederilor art. 16 Cod penal, o infracțiune deosebit de gravă.

Astfel, în cazul condamnării persoanei adulte cu aplicarea art. 79 alin. (3) Cod penal, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă prevăzută de legea penală, dar constituind cel puțin două treimi din minimul pedepsei prevăzute de prezentul cod.

Pedeapsa stabilită de instanța de apel nu va atinge scopul pedepsei penale, deoarece careva temei pentru aplicarea prevederilor art.79, 96 Cod penal, pe cauza dată lipsesc.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală.

5.1. La 14 iulie 2016, a declarat apel și avocatul Viorel Malanciuc, solicitând repunerea în termen a recursului, casarea hotărârilor, și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a indicat, că instanța de fond, dar și instanța de apel nu au examinat cauza obiectiv și sub toate aspectele.

Instanța de apel, eronat a admis doar parțial cererea de apel prin neaprecierea la justa valoare a argumentelor apărării.

Instanța de apel nu a descris și nu s-a expus în decizia contestată asupra nici unei probe invocate de către apărare.

Încălcările normelor procedurale specificate, comise de instanțele de fond și de apel, constituie erori de drept prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 38, 390, 400 – 405, 408 – 419¹ CPP RM.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

În primul rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv și în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când s-a aplicat o pedeapsă individualizată contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul menționat și cu referire la recursul declarat de procuror (*pct. 5. din decizie*), se reține că, împrejurările relevate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct. **4.** din prezenta decizie, atestă în mod concludent că instanța de apel legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind pedeapsa aplicată inculpatei, just și argumentat ținând cont de prevederile art. 61, 75, 79, 96 alin. (1) Cod penal, conform căror persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența

pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Ținând cont de circumstanțele excepționale ale cauzei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvârșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă. Femeilor condamnate care au copii în vârstă de până la 8 ani, cu excepția celor condamnate la închisoare pe un termen mai mare de 5 ani pentru infracțiuni grave, deosebit de grave și excepțional de grave împotriva persoanei, instanța de judecată le poate amâna executarea pedepsei până la atingerea de către copil a vârstei de 8 ani.

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatei în corespundere cu prevederile legale (*pct. 4. din decizie*).

Pe lângă aceasta, recursul declarat de procuror, potrivit argumentelor invocate și reproduse în *pct. 5. din prezenta decizie*, este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat circumstanțele cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatei.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în latura pedepsei, în alt sens decât cel pe care îl propune acuzarea, este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu este temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, este lipsită de orice suport legal.

Mai mult, motivele invocate în recursul procurorului au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 4. - 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor administrate și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza hotărârii de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*).

Pe lângă aceasta, conform art. 66 alin. (2) pct. 2) și 8) Cod de procedură penală, inculpatul are dreptul de a tăcea și a nu mărturisi împotriva sa, să facă declarații sau să refuze de a le face, atrăgându-i-se atenția că dacă refuză să dea declarații nu va suferi nici o consecință defavorabilă, iar dacă va da declarații acestea vor putea fi folosite ca mijloace de probă împotriva sa. Potrivit art. 103 alin. (3), 104 alin. (2) Cod de procedură penală, inculpatul nu poate fi forțat să mărturisească împotriva sau să-și recunoască vinovăția și nu poate fi tras la răspundere pentru refuzul de a face astfel de declarații.

Deci, argumentul recurentului că, la stabilirea pedepsei, instanța de apel urma să ia în considerare faptul că inculpata nu și-a recunoscut vina nu are suport juridic (*pct. 5. din decizie*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de procuror, că hotărârea atacată cuprinde motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că inculpatei i s-au aplicat pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursul ordinar al acuzatorului este unul vădit neîntemeiat (*pct. 5. din decizie*).

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs va decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursul declarat de procuror este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

În al doilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de apel.

Însă, conform art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei. Potrivit art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește. În corespundere cu art. 418 alin. (1), 338 alin. (2) - (4), 340 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel pronunță public dispozitivul hotărârii, fapt despre care se consemnează în procesul-verbal. Hotărârea motivată se pronunță la fel public, în termen de până la 30 de zile. Copia de pe hotărârea motivată se înmânează participanților prezenți la ședința de judecată. Participanților care nu s-au prezentat în ședința de judecată li se expediază, în termen de 3 zile, copia de pe hotărârea motivată.

Sub acest aspect se atestă că, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, instanța de apel a pronunțat dispozitivul deciziei la 29 martie 2016, în prezența inculpatei și apărătorului acesteia, comunicându-le că decizia motivată va fi pronunțată la 29 aprilie 2016, fapt realizat la această dată și consemnat în respectivul proces-verbal (*vol. III, f.d. 160-162*), inculpatei și avocatului acesteia fiindu-le expediată o copie de pe decizia motivată, la aceeași dată, deoarece nu au fost prezenți (*vol. III f.d. 185*).

Deci, decizia atacată a fost pronunțată în condițiile legii la 29 aprilie 2016, iar termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar urma să expire la sfârșitul zilei de 30 mai 2016.

Totodată, conform ștampilei cancelariei Curții Supreme de Justiție, avocatul a depus și înregistrat recursul ordinar abia la 14 iulie 2016, adică peste termenul prevăzut de lege (*vol. III f.d. 199 - 205, pct. 5.1. din decizie*).

Alte informații cu privire la data depunerii recursului respectiv în instanța de recurs nu există nici în dosar și nici în recursul nominalizat.

Este de menționat că art. 422 Cod de procedură penală, nu prevede repunerea în termen a recursului, cum solicită și recurentul, nici o altă procedură legală de a

calcula termenul de recurs decât de la data pronunțării deciziei motivate, iar art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, prescrie expres că, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Prin urmare, durata termenului de recurs este stabilită prin lege. Acest termen nu poate fi prelungit sau scurtat de instanța de judecată. El este absolut, are un caracter imperativ și fatal, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este declarat peste termen.

Astfel, odată ce recursul ordinar al avocatului este depus peste termen, el urmează a fi declarat inadmisibil (*pct. 5.1. din decizie*).

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (2) pct. 2), 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Vasile Bolduratu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 martie 2016, în privința inculpatei Gavrilovici Olesea Sergiu, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Viorel Malanciuc, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 martie 2016, în privința inculpatei Gavrilovici Olesea Sergiu, deoarece este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 24 august 2016.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Constantin Alerguș